

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цэцэг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2024/14/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Ховд хот
2024 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар
Утас: 99047408 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn
Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн
Утас: 99013699 Цахим хаяг: tsetsegsurena@audit.gov.mn
Аудитор: Д.Мөнхтулга
Утас: 99031809 Цахим хаяг: munkhtulgad@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2024.03.24 № 2/2023
танай 2024.03.06-ы № 01/54 -Т

ЦЭЦЭГ СУМЫН ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН
ЗАХИРАГЧ Б.ГАНБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Цэцэг сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн нэгтгэсэн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Цэцэг сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 2 төсөвт байгууллага, 1 ОНӨААТҮГ, 2 тусгай сан, сумын Ерөнхий боловсролын сургууль, Цэцэрлэг, Соёлын төв, Эмнэлэг зэрэг байгууллагуудын тогтмол зардлыг сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайланд нэгтгэгдсэн байна.

Дөргөн сумын 2023 оны төсвийн орлогыг сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023 оны 06 дугаар сарын 29-ны өдрийн 9/02 дугаар тогтоолоор татвар, татварын бус орлогыг 2,157,014.2 мянган төгрөгөөр баталж, гүйцэтгэлээр 2,302,267.6 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж орлогыг 145,253.4 мянган төгрөгөөр буюу 6.7 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх ажлын үр дүнд сумын хөрөнгө 1,233.6 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Сумын ИТХ-ын 03 тоот тогтоолоор "сумын Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр"-ийн 2023 оны хэрэгжилтийг 93.6 хувь буюу "хангалттай" гэж дүгнэжээ.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБӨУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Х.БОЛДБААТАР

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

.1 Аудит хийсэн нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,680,616.40	2,405,515.50
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	993,392.70	1,224,036.40
33	АВЛАГА	636,886.20	1,129,176.10
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	50,337.50	52,303.10
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	7,393,773.10	8,281,435.00
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	7,393,773.10	8,281,435.00
39200	Биет хөрөнгө	7,388,572.00	8,276,741.00
39300	Биет бус хөрөнгө	5,201.10	4,694.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	9,074,389.40	10,686,950.60
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	41,441.70	27,689.40
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	41,441.70	27,689.40
41300	Өглөг	41,441.70	27,689.40
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	9,032,947.70	10,659,261.20
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	9,032,947.70	10,659,261.20
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	856,592.60	856,592.60
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	7,899,959.80	9,526,273.20
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	276,395.40	276,395.40
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	9,074,389.40	10,686,950.60

2.2 Аудит хийсэн нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,652,937.90	5,047,993.80
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	631,379.60	1,078,783.00
110	Орлогын албан татвар	256,281.20	360,849.00
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	256,281.20	385,284.70
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0	-24,435.70
113	Хөрөнгийн албан татвар	23,132.40	24,860.70
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	351,966.00	693,073.20
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,392,455.20	2,482,387.70
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,384,388.10	2,462,764.40
121	Хөрөнгийн орлого	8,067.00	19,623.30
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,629,103.20	1,486,823.10

II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,092,586.00	3,517,972.10
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,092,586.00	3,372,033.10
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,908,638.10	3,370,286.10
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	335,020.30	485,693.90
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	46,676.60	63,020.10
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	440,722.40	162,316.10
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	632,537.30	1,526,087.70
2105	Нормативд зардал	335.3	502.2
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,721.10	3,153.50
2107	Томилолт, зочны зардал	5,456.70	9,489.90
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,049.50	435,113.30
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	436,118.80	684,909.50
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,183,948.00	1,747.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0	145,939.10
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	560,351.90	1,530,021.60
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	5,570,536.00	100
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-5,010,184.10	1,529,921.60

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан
(мянган төгрөгөөр)

(мянган)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,353,111.00	3,938,986.40
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	631,379.60	1,078,783.00
110	Орлогын албан татвар	256,281.20	360,849.00
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	256,281.20	385,284.70
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0	-24,435.70
113	Хөрөнгийн албан татвар	23,132.40	24,860.70
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	351,966.00	693,073.20
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	62,444.50	111,398.40
1181	Газрын төлбөр	10,853.20	214,787.80
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	278,668.20	366,887.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,087,269.60	1,384,420.60
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,079,202.60	1,364,797.20
121	Хөрөнгийн орлого	8,067.00	19,623.30
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,634,461.80	1,475,782.90

II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,283,800.30	1,656,611.40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,283,800.30	1,656,611.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,024,962.50	1,654,864.40
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	360,161.90	524,389.10
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	49,798.20	77,324.30
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	474,471.00	103,058.60
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	37,577.70	30,755.90
2105	Нормативд зардал	335.3	502.2
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,721.10	1,954.30
2107	Томилолт, зочны зардал	5,456.70	9,489.90
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,116.70	502,610.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	84,323.90	404,780.10
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,258,837.90	1,747.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	1,069,310.70	2,282,375.00
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	0	0
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	870,627.60	1,971,631.30
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	870,627.60	1,971,631.30
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	870,627.60	1,971,631.30
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-870,627.60	-1,971,631.30
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-100	-80,100.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	100	80,100.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	198,583.00	230,643.70
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	794,809.60	993,392.70
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	993,392.70	1,224,036.40

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	14,098,807.20	14,098,807.20
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-55,675.40	-55,675.40
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	14,043,131.80	14,043,131.80
8	Зарласан ногдол ашиг	0	0
9	Тайлант үеийн үр дүн	-5,010,184.10	-5,010,184.10
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	9,032,947.70	9,032,947.70
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	9,032,947.70	9,032,947.70

12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	96,391.80	96,391.80
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	9,129,339.50	9,129,339.50
19	Тайлант үеийн үр дүн	1,529,921.60	1,529,921.60
20	2023 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	10,659,261.20	10,659,261.20

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,122,079.70	3,306,935.34
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,319,992.50	1,257,503.95
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,318,080.50	1,255,756.95
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	515,948.60	485,693.89
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	64,493.70	63,020.10
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	569,276.30	568,497.07
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,982.20	21,920.19
2105	Нормативд зардал	502.20	502.20
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,274.30	8,273.50
2107	Томиллолт, зочны зардал	8,187.50	7,590.30
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	16,810.90	14,822.60
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	112,604.80	85,437.10
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,912.00	1,747.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,912.00	1,747.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,742,087.20	1,969,331.39
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	60,000.00	80,100.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	4,122,079.70	3,048,502.35
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,286,081.10	1,850,981.11
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,835,998.60	1,197,521.24
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	863,257.46
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	604,824.47
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	70	70
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2

610001	Төсвийн байгууллага	2	2
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага	0	0
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	34	34
620001	Удирдах ажилтан	9	9
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	9	9
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5
620004	Гэрээт ажилтан	11	11
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	34	34
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10	10

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	263,223.23
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	263,223.23
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	260,082.13
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	812.52
2107	Томилолт, зочны зардал	1,899.57
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,989.70
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	248,380.34
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,141.10
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,141.10
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	263,223.23
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	263,223.23
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 341,484.6 мянган төгрөгийн алдаа¹ зөрчил илэрснээс аудитын явцад 234,415.6 мянган төгрөгийн алдааг залруулан 107,069.0 мянган төгрөгийн зөвлөмж өглөө. Үүнд:

- ОНХС-ийн хөрөнгөөр тайлант онд хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөр арга хэмжээг хүлээн аваагүй 104,451.8 мянган төгрөгийг авлагаар бүртгээгүй,
- ОНХС-гийн дансанд төлөгдсөн хашааны авлагыг 2,200.0 мянган төгрөгөөр бууруулан бүртгээгүй
- ОНХС-гийн орлогыг 1,155.0 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

- Тайлант үеийн үр дүнг 96,391.8 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасныг аудитын явцад залруулсан.

Аудитаар нийт 107,069.0 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс 2 зөвлөмж өглөө.

3.1 Зөвлөмж

3.1.1 Авлага данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Сумын ОНХС-гийн хөрөнгөөр өмнөх онуудад хөл бөмбөгийн талбай байгуулах, сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө хийх, тайлант онд хийгдсэн ч ажлаа хугацаанд нь дуусгаагүй, нэмэлт гэрээ байгуулсан, баяр наадмын талбайн засварын авлагуудыг барагдуулан ажиллаагүй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д “аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална”, 5.1.4-д “жинхэнэ хэрэгжилтийн”, 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Авлагыг барагдуулах ажлыг зохион байгуулж ОНХС-гийн хөрөнгөөр хэрэгжсэн ажлуудыг гэрээнд заагдсан хугацаанд чанартай гүйцэтгүүлэн хүлээн авч ажиллах,

3.1.2 Үндсэн хөрөнгө данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Сумын Засаг даргын харьяа байгууллагууд нь үндсэн хөрөнгийн тооллогыг зохион байгуулаагүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12 дугаар зүйлийн 12.1-д “Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх, зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна”, 12.2.1-д “жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг заавал хийнэ” 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллаж хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг чанартай хийж үр дүнг үнэлж хэвших

---

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		тоо	Дүн
								тоо	Дүн	тоо	Дүн		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
ОНХС	Авлага дутуу илэрхийлсэн	1	104,451.8	1	104,451.8			1	104,451.8				
	Орлого дутуу илэрхийлсэн	1	1,150.0	1	1,150.0				1,150.0				
	Төлөгдсөн авлагыг бууруулан ажиллаагүй	1	2,200.0	1	2,200.0				2,200.0				
ТТЗ	Үндсэн хөрөнгийг данс бүртгэлд дутуу тусгасан	1	30,217.0			1	30,217.0		30,217.0				
	Үр дүн дансыг зөрүүтэй илэрхийлсэн	1	96,391.80			1	96,391.80	1	96,391.80				
Нийт дүн		5	234,410.60	3	107,801.8	2	126,608.80	2	234,410.60				

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ОНХС	Авлагыг барагдуулан ажиллаагүй	1	107,069.0					1	107,069.0		
ТТЗ	Харьяа байгууллагууд нь хөрөнгийн тооллого хийгээгүй	1	0					1	0		
Нийт дүн		2	107,069.0					2	107,069.0		

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ								
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ	1	1			1			
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			